

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของระบบการพยาบาลแบบสนับสนุนและให้ความรู้ต่อพฤติกรรม
การดูแลตนเองในผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อม

ชื่อผู้เขียน นางสาวจันทร์นา ทองชื่น

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนกพร สุคำวัง	ประธานกรรมการ
อาจารย์สุชาวี เหล่ารักพงษ์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์สมบัติ ไชยวัฒน์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีลักษณ์ วรรณฤทธิ์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประคิน สุจฉายา	กรรมการ

บทคัดย่อ

โรคข้อเข่าเสื่อมเป็นโรคที่เรื้อรัง ส่งผลกระทบต่อผู้สูงอายุทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและเศรษฐกิจ การวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของระบบการพยาบาลแบบสนับสนุนและให้ความรู้ต่อพฤติกรรมดูแลตนเองในผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อม กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อมที่มารับการตรวจรักษาที่ห้องตรวจโรคกระดูกและข้อแผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2544 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2545 กลุ่มตัวอย่างได้รับการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 30 ราย แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 15 ราย โดยทั้งสองกลุ่มมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องเพศ อายุ การศึกษา และสถานภาพสมรส ผู้สูงอายุ 15 รายแรกถูกจัดอยู่ในกลุ่มควบคุม ซึ่งได้รับการพยาบาลตามปกติ และผู้สูงอายุอีก 15 รายถัดมาถูกจัดอยู่ในกลุ่มทดลองซึ่งได้รับระบบการพยาบาลแบบสนับสนุนและให้ความรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมดูแลตนเองของผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อม

ของแวนดาว ทวีชัย (2543) มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .83 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยได้แก่ แผนระบบการพยาบาลแบบสนับสนุนและให้ความรู้ และคู่มือการปฏิบัติตัวของผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อม การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปใช้สถิติเชิงพรรณา ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test)

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อมภายหลังได้รับระบบการพยาบาลแบบสนับสนุนและให้ความรู้มีคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองสูงกว่าก่อนได้รับระบบการพยาบาลแบบสนับสนุน และให้ความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อมในกลุ่มที่ได้รับระบบการพยาบาลแบบสนับสนุนและให้ความรู้มีคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าระบบการพยาบาลแบบสนับสนุนและให้ความรู้ช่วยให้ผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อมมีพฤติกรรมในการดูแลตนเองที่ดีขึ้น จึงควรส่งเสริมให้มีการนำระบบการพยาบาลแบบสนับสนุนและให้ความรู้ไปใช้เป็นกลวิธีหนึ่งในการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อช่วยให้ผู้สูงอายุโรคข้อเข่าเสื่อมมีพฤติกรรมในการดูแลตนเองที่ดีขึ้นต่อไป

Thesis Title Effect of Supportive–educative Nursing System on Self–care Behavior Among the Elderly with Osteoarthritis of the Knee

Author Miss Chantana Tongchuen

M.N.S. Gerontological Nursing

Examining Committee :

Assistant Professor Dr. Khanokporn Sucamvang	Chairman
Lecturer Sucharee Loarakpong	Member
Associate Professor Sombat Chaiwan	Member
Assistant Professor Dr. Taweeluk Vannarit	Member
Assistant Professor Dr. Prakin Suchaxaya	Member

Abstract

Osteoarthritis of the knee is a chronic condition. Which has major impacts on the elderly's physical, psychological, emotional and socio-economical aspects. The purpose of this quasi-experimental research was to examine the effect of the supportive-educative nursing system on self-care behavior among the elderly with osteoarthritis of the knee. The subjects were the elderly with knee osteoarthritis who had recieved treatment at the orthopaedic outpatient department of Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital from October 2001 to March 2002. Thirty subjects were purposively selected into the experimental and control groups, matched pair by sex, age, educational level and marital status. The first 15 subjects were assigned to the control group who received conventional nursing care and the other 15 subjects were assigned to an experimental group who received the supportive-educative nursing system. The instruments used in this study were a Demographic Data Interviewing Form and the Self-care Behaviors

Interview Schedule developed by Vaewdow Taveechai (2000). The reliability of the Self-care Behaviors Interview Schedule was tested by Cronbach alpha coefficient with a reliability of .83. The instruments for the study implementation were a supportive-educative plan and a patients' handbook. Data were analyzed by using descriptive statistics. The hypotheses were tested by t-test statistics.

The results of this study revealed that:

1. After the elderly with osteoarthritis of the knee received the supportive-educative nursing system, they had self-care behavior scores statistically significantly higher than that of before ($p < .01$); and
2. The elderly with osteoarthritis of the knee who had received the supportive-educative nursing system had self-care behavior scores statistically significantly higher than that of the group who received routine nursing ($p < .01$)

The results of this study suggested that the supportive-educative nursing system could improve self-care behaviors among the elderly with osteoarthritis of the knee. Therefore, this nursing system should be promoted as a nursing strategy for the practice of the improvement of Self-care Behaviors among the elderly.